

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ

(सेंट्रल प्रोफेसनल सासन शिक्षण विभागाची अधिसूचना क्रमांक ५२३ दिनांक १ ऑगस्ट, १९२३ द्वारा स्थापित व
महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९१४ द्वारा संचालित राज्य विद्यापीठ)
(विद्या विभाग)

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ जमानालाल बजाज प्रशासकिय भवन, महात्मा जोतीबा फुले शैक्षणिक परिसर,
विद्यापीठ कॅम्पस चौकते अंबाजारी टी-पॉइंट मार्ग, नागपूर ४४००३३

क्र. रातुमनावि/विद्या/शि.शु/२३/६२१

दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०२३

अधिसूचना

सर्व संबंधिताच्या माहितीकरीता सूचित करण्यात येते की, विद्यापीठ संलग्नित/संचालीत महाविद्यालय व विद्यापीठ शैक्षणिक विभाग आणि मान्यता प्राप्त परिसंस्थेत राबविण्यात येणाऱ्या विविध अभ्यासक्रमाचे शिक्षण शुल्क व इतर शुल्काबाबत दिनांक ६ ऑगस्ट २०२२ रोजी अधिसूचना क्रमांक विद्या/शि.शु/२२/४३२ निर्गमित केली होती. परंतु अतिवृष्टीमुळे त्यावर्षी ओला दुष्काळ असल्याकारणाने शुल्क वाढीबाबत निर्गमित करण्यात आलेली उपरोक्तनुसार अधिसूचना, अधिसूचना क्रमांक ४९४ दिनांक ८.९. २०२२ अन्वये पुढील आदेशार्पयंत स्थगीत करण्यात आली होती. परंतु दिनांक ६ सप्टेंबर २०२३ रोजी संपन्न झालेल्या व्यवस्थापन परिषिदेच्या सभेतील बाब क्रमांक २२३ नुसार दिनांक ८ सप्टेंबर २०२२ रोजी निर्गमित करण्यात आलेली अधिसूचना क्रमांक ४९४ वरील स्थगीती उठविण्यात आली तसेच दिनांक ६ ऑगस्ट २०२२ च्या अधिसूचनेच्या शुल्कात विद्यापरिषदेच्या निर्णयानुसार सत्र २०२३-२४ पासून पुढे दरवर्षी ७ टक्के वाढ करण्याचा निर्णय व्यवस्थापन परिषदेने कायम ठेवलेला आहे. करिता सत्र २०२३-२४ पासून शिक्षण शुल्क व इतर शुल्कात ७ टक्के वाढ करून शुल्काच्या तक्त्यासह परिशिष्ट अ, ब, व क चे तक्ते खालीलप्रमाणे सुधारीत करण्यात आलेले असून सोबत संलग्न केलेला आहे. करिता सदर सुधारित शुल्क सत्र २०२३-२४ करिता लागु राहिल.

सत्र २०२३-२०२४ मध्ये जर महाविद्यालयांनी जुन्या शुल्काप्रमाणे विद्यार्थ्यांकडून शुल्क आकारले असेल तर अशा विद्यार्थ्यांकडून खालील तक्त्यासुसार शिक्षण शुल्क व इतर शुल्क अधिसूचनेमध्ये नमुद असलेल्या शुल्काच्या शिर्षकाप्रमाणे आकारावे.

महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांना विनंती करण्यात येते की, शिक्षण शुल्क व इतर शुल्काबाबत कोणत्याही खुल्या प्रवर्गातील आणि ज्यांना शासनाची कोणतीही शिष्यवृत्ती लागु नाही, अश्या विद्यार्थ्यांस अधिकचा आर्थिक भुर्ड घडणार नाही, यांची काळजी सर्व महाविद्यालयाद्वारे घेण्यात यावी. जे विद्यार्थी वाढीव शुल्क भरू शकत नाही, अश्या विद्यार्थ्यांचे वाढीव शुल्क शिष्यवृत्ती म्हणून संबंधित महाविद्यालयांनी दर्शवावे.

अधिसूचनेत नमुद शुल्क व्यतिरिक्त कोणतेही जास्तीचे शुल्क पुढिल निर्णय होईस्तव महाविद्यालय/विभागांनी विद्यार्थ्यांकडून आकारू नये. तसेच ज्या व्यवसायीक अभ्यासक्रमाचे शुल्क शासनाने गठीत केलेल्या समितीद्वारे निधारीत करण्यात येते अशा अभ्यासक्रमाचे शुल्क या अधिसूचनेत अंतर्भुत असले तरी ते शासनाच्या शुल्क समितीने वेळेवेळी सुधारीत केलेल्या शुल्कानुसार आकारावे. याची कृपया नोंद घ्यावी.

अनुदानित महाविद्यालय व विद्यापीठ विभागातील सर्व अभ्यासक्रमाकरिता आकारावयाचे इतर शुल्क

अ.क्र.	इतर शुल्कांची बाब	शुल्क रूपये
१	प्रवेश फी (अनुदानित)	११/-
२	प्रयोगशाळा शुल्क (पदवी अभ्यासक्रम) (ज्या अभ्यासक्रमास प्रात्यक्षिके आहेत फक्त त्याच अभ्यासक्रमाकरिता लागु)	७७० (मानवविज्ञान व ११५६ विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखेअंतर्गत येणाऱ्या अभ्यासक्रमाकरिता)
	(पदव्युत्तर अभ्यासक्रम) (Geology, Home Science, Micro-Biology, Mathematics, Applied Geology & other Science & Home Science Subject)	१२८४/-

	M.Libs	१९२६/-
	M.A.Mass Communication	३८५२/-
३	ग्रंथालय शुल्क	२५७/-
४	जिमखाना शुल्क	३०८/-
५	विविध गुणदर्शन / उपकरण शुल्क(सामान्य अभ्यासक्रम)	३४७/-
	व्यावसायीक अभ्यासक्रम / (सामान्य अभ्यासक्रम)	
	(A) M.P.Ed.	४१९९/-
	(B) M.B.A	६१२५/-
	(C) M.Pharm	१०५३/-
	(D) M.Ed., Travelling & Tourism(P.G.Diploma)	२२७३/-
	(E) Travelling & Tourism(M.A.), M.Lib, Home Science,	९८९/-
	(F) M.Sc.Tech(Applied Geology) & Geology	१६३१/-
	(G) M.A.Mass Communication, B.J, Micro-Biology, A.I.H.C & Arch, Botany, Chemistry	६०३/-
	(H) L.L.M	४७५/-
६	कॉलेज मँगजीन फी	१२८/-
७	संगणक प्रशिक्षण फी	—
८	नोंदणी शुल्क	१४१/-
९	विद्यापीठ विकास निधी(सामान्य अभ्यासक्रम)	१६१/-
	व्यावसायीक अभ्यासक्रम	
	(A) M.P.Ed.	५०००/-
	(B) M.B.A	७०००/-
	(C) B.Pharm	५०००/-
	(D) i. M.Pharm i i. M.Pharm (Sponsored)	६०००/- १००००/-
१०	विद्यापीठ किडा निधी	३२/-
११	विद्यापीठ अश्वमेध निधी	३२/-
१२	विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधी	९६/-
१३	विद्यापीठ विद्यार्थी सहाय्य निधी	८०/-
१४	विद्यापीठ विद्यार्थी विमा निधी	४०/-
१५	युथ फेस्टिवल निधी(विद्यार्थी संघ शुल्क/युथ फेस्टिवल निधी)	—
१६	विद्यार्थी ओळखपत्र शुल्क	३२/-

विनाअनुदानित महाविद्यालय व कायमविनाअनुदानित सर्व अभ्यासक्रमाकरिता आकारावयाचे इतर शुल्क

अ.क्र	इतर शुल्कांची बाब	शुल्क रु.
१	प्रवेश फी (विनाअनुदानीत)	प्रपत्र क प्रमाणे
२	प्रयोगशाळा शुल्क	प्रपत्र क प्रमाणे
३	ग्रंथालय शुल्क	प्रपत्र क प्रमाणे
४	जिमखाना शुल्क	३८५/-
५	विविध गुणदर्शन / उपकरण शुल्क Biotechnology(ii)	४३७/- १०७९/-
६	कॉलेज मँगजीन फी	१२८/-
७	संगणक प्रशिक्षण फी	—
८	नोंदणी शुल्क	१४१/-

९	विद्यापीठ विकास निधि (अभ्यासक्रम निहाय)	
A	All U.G. courses in Humanities Faculty Like Bachelor of Arts, B.A.R.S, B.S.W. B.F.A., Bachelor of Fashion Business Management, Bachelor of Animation & Multimedia, Bachelor of Production (Film & TV), Bachelor of Acting (Film & TV), Bachelor of Business Communication All U.G. courses in Commerce Faculty Like B.Com. (General), B.B.A., B.Com (Computer Application), B.Com. Honors, B.Sc. Finance	१३४२
B	All P.G. courses in Humanities Faculty Like M.A., B.L.I.Sc. , M.S.W. M.L.I.Sc., Master of Labour Studies, M.F.A., Master of Travel & Tourism, All Post Graduate Diploma Courses, M.A. Mass Communication, Master of Advertising Management, All P.G. courses in Commerce & Management Faculty Like M.Com (General), M.Com (Professional), M.I.R.P.M. , and All Post Graduate Diploma Courses, B.P.E.S.	१४४५
C	All U.G. courses in Science, Engineering & Tech Faculty , B.C. A and B.Sc.(I.T.), B.Sc. Computer Science, B.Sc Data Science Bachelor of Home Science B.F.D. (Bachelor of Fashion Design), BPD (Bachelor of Printing Design), BTS (Bachelor of Textile Science) , B.K.P.D. (Bachelor of Khadi Production & Design), B.J.D. (Bachelor of Jewelry Design), Bachelor of Home Science Technology (4 years) i) BAEST (Bachelor of Applied Electronics & Software Technology) ii) BID (Bachelor of Interior Design iii) BHMCT (Bachelor of Hotel Management & Catering Technology iv) BCT (Bachelor of Cosmetic Technology) Inter Disc.Faculty: B J. (Bachelor of journalism),	१५७३
D	Master of Computer Management (M.C.M.) P.G.D.C.C.A. All P.G. courses in Science, Engineering & Tech Faculty Like M.Sc. ,Molecular Biology & Genetic Engineering, Computer Sci. In Science Faculty, M.Sc(HomeScience),M.Sc(Tech) (Applied Geology) & P.G. Diploma Courses, P.G.D.C.S.A. M. Sc. Home Science (Master of Hospitality& Tourism Management) Master of Cosmetic Technology, M.F.D. (Master of FashionDesign),M.T.D.(Master of Textile Design)	१७०१
E	M.C.A.(University Department)	८४७४/-
१०	विद्यापीठ किडा निधि	३२/-
११	विद्यापीठ अश्वमेध निधि	३२/-
१२	विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधि	७४/-
१३	विद्यापीठ विद्यार्थी सहाय्य निधि	१२३/-
१४	विद्यापीठ विद्यार्थी विमा निधि	४०/-
१५	युथ फेस्टिवल निधि(विद्यार्थी संघ शुल्क/युथ फेस्टिवल निधि)	—
१६	विद्यार्थी ओळखपत्र शुल्क	२६/-

(टिप : उपरोक्त तक्त्यातील शुल्क हे शिष्यवृत्ती करिता असून यासह संबंधित विभागात परिशिष्ठ 'क' सादर करावे.
परिशिष्ठ 'अ', 'ब' व 'क' महाविद्यालय/विद्यापीठ विभाग व विद्यापीठाचे वित्त व लेखा विभागाकरिता आहे.)

- सूचना १) उपरोक्त शुल्का व्यातिरिक्त शिक्षण शुल्क, परिष्का शुल्क, Viva-voce तसेच ज्या अभ्यासक्रमास प्रात्यक्षिक शुल्क व प्रकल्प शुल्क (Project fee) लागू आहेत ते शुल्क जसेच्या तसे विद्यापीठाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या अधिसूचने प्रमाणे राहिल.
- २) तालुक्यातील एकमेव महाविद्यालय या योजनेअंतर्गत सुरु झालेल्या कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयास केवळ वेतन अनुदान अनुज्ञेय असल्याने व वेतनेत्तर अनुदान अनुज्ञेय नसल्याने अशा महाविद्यालयास उपरोक्त तक्त्यातील विनाअनुदानित/कायम विनाअनुदानित तक्त्यातील इतर शुल्काचे दर लागू राहील.
- ३) तसेच ज्या महाविद्यालयांना सत्र २०२३-२४ किंवा त्या पुढील सत्रातील शिक्षण शुल्कात वाढ पाहिजे असल्यास त्यांनी विद्यापीठाच्या शुल्क निर्धारण समितीपुढे सविस्तर प्रस्ताव सादर करावा.

(डॉ. गणेश हिविसे)
कुलसचिव

प्रतिलिपी माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी अग्रेषितः

१. मा. सहायक आयुक्त, समाजकल्याण विभाग नागपूर, /वर्धा/गोदिया/भंडारा
२. मा. आदिवासी विकास अधिकारी, नागपूर जिल्हा, आर टि ओ चौक, गोरीपेठ, नागपूर
३. मा. सहसंचालक, उच्च शिक्षण विभाग नागपूर
४. विद्यापीठाशी संलग्नीत/संचालीत महाविद्यालयातील सर्व प्राचार्य
व शैक्षणिक विभागाचे विभाग प्रमुख
५. मा. वित्त व लेखा अधिकारी,
६. मा. संचालक (नवोपउपक्रम नवसंशोधन व साहचार्य),
७. मा. संचालक, परिक्षा व मूल्यमापन मंडळ
८. विद्यापीठाचे सर्व अधिकारी,
९. मा. कुलगुरुंचे स्वीय सहाय्यक,
१०. मा. प्र—कुलगुरुंचे स्वीय सहाय्यक,
११. मा. कुलसचिवांचे स्वीय सहाय्यक,
१२. समन्वयक, आय. टी. सेल

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज
नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

(डॉ. राजेंद्र उत्थेडे)
उपकुलसचिव (विद्या)

परिशिष्ट—अ:

सर्व अनुदानित महाविद्यालयांनी भारत सरकार शालांत परीक्षोत्तर शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत आकारावयाचे शुल्क

शासनाच्या दिनांक १५ जानेवारी २०२० व १३ फेब्रुवारी २०२० च्या शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने रातु.म. नागपूर विद्यापीठाने सत्र २०२०—२१ पासून भारत सरकार शालांत परीक्षोत्तर शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत खालीलप्रमाणे शुल्काची पुर्वचना केली होती. या शुल्कात सत्र २०२३—२४ पासून वाढ करण्यात आली असून महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांकरीत खालीलप्रमाणे शुल्क आकारावे.

अ.क्र.	शासनाने ठरवून दिलेल्या शुल्काचे विवरण	शुल्क रक्कम	शेरा
१	२	३	४
१	प्रवेश फी	१९	
२	प्रयोगशाळा शुल्क (पदवी अभ्यासक्रम)	७७० (Humanities) ११५६ (Science)	ज्या अभ्यासक्रमास प्रयोगशाळा शुल्क लागु आहे फक्त अशाच अभ्यासक्रमातील विद्यार्थ्या मार्फत सदर शुल्क आकारावे. त्या व्यतीरिक्त अभ्यासक्रमास आकारल्यास याची सर्वस जबाबदारी महाविद्यालय/विभागाची राहिल.
	पदव्युत्तर अभ्यासक्रम (Geology, Home Science, Mathematics, Micro-Biology, Applied Geology & other Science Subject)	१२८४	
	M. Libs	१९२६	
	M.A. Mass Communication	३८५२	
३	ग्रंथालय शुल्क	२५७	
४	जिमखाना शुल्क	३०८	
५	विविध गुणदर्शन/उपक्रम शुल्क अ) विविध उपक्रम	रु. १०३	ई—सुविधा रु. ६४
	ब) ई—सुविधा	रु. ६४	आपत्ती व्यवस्थापन शुल्क रु. १३
	क) आपत्ती व्यवस्थापन शुल्क	रु. १३	पर्यावरण शुल्क रु. २६
	ड) पर्यावरण शुल्क	रु. १२८	राष्ट्रीय सेवा योजना रु. १३
	इ) महाविद्यालयीन सायकल पार्किंग शुल्क	रु. २६	एकूण :— रु. ११६
	ई) राष्ट्रीय सेवा योजना	रु. १३	असे एकूण रु. ११६ विद्यापीठात जमा करावे.
	व्यवसायीक अभ्यासक्रम:(फक्त विद्यापीठ विभाग)		
	A) M.P.Ed. (i) Study Tour 3852+347 (अ ते ई)	४१९९	
	B) M.B.A. (i) Internal Exam. Fees (ii) Supply of Study Material (iii) Industrial Visits (iv) Seminar & Workshop (v) Internet & E-Mail (vi) + वरिल अ ते ई	Rs. 514/- Rs. 642/- Rs. 2568/- Rs. 1284/- Rs. 770/- Rs. 347/-	६१२५
	C) M. Farm (i) Student Activity fee (ii) Internet & E-Mail (iii) + वरिल अ ते ई	Rs. 385/- Rs. 321/- Rs. 347/-	१०५३
	D) (D) M.Ed., Travelling & Tourism(P.G.Diploma), (i)(Education Tour Fee) (ii) + वरिल अ ते ई	Rs. 1926/- Rs. 347/-	२२७३
	E) Travelling & Tourism(M.A.), M.Lib, Home Science, (i) Study Tour (ii) + वरिल अ ते ई	Rs. 642/- Rs. 347/-	९८९

	F) M.Sc.Tech(Applied Geology) & Geology (i) Study Tour Rs. 1284/- (ii) + वरिल आ ते ई Rs. 347/-	१६३१	
	G) M.A.Mass Communication, B.J, Micro-Biology, A.I.H.C & Arch, Botaney, Chemistry (i) Study Tour Rs. 257/- (ii) + वरिल आ ते ई Rs. 347/-	६०४	
	H) L.L.M	४७५	
६	कॉलेज मँगजीन फी	१२८	
७	संगणक प्रशिक्षण फी	—	
८	नोंदणी शुल्क	१४१	रु. १२८ प्रमाणे विद्यापीठात जमा करावे
९	विद्यापीठ विकास निधी (फक्त विद्यापीठ विभाग) अ) विद्यापीठ वार्षिक शुल्क रु. १६१ (सामान्य अभ्यासक्रम)	१६१	अ) विद्यापीठ वार्षिक शुल्क रु. १६१
	ब) व्यावसायिक अभ्यासक्रम (A) M.P.Ed.	५०००	असे एकुण रु. १६१ विद्यापीठात जमा करावे.
	(B) M.B.A.	७०००	
	(C) B.Pharm	५०००	
	(D) i. M.Pharm ii. M.Pharm(Sponsored)	६००० १००००	
१०	विद्यापीठ क्रीडा निधी	३२	रु. ३२ विद्यापीठात जमा करावे.
११	विद्यापीठ अश्वमेध निधी	३२	रु. २६ विद्यापीठात जमा करावे.
१२	विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधी अ) विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधी रु. ५ ब) वैद्यकीय अर्ज शुल्क रु. ५ क) वैद्यकीय तपासणी शुल्क रु. ४३ ड) शारीरिक क्षमता चाचणी रु. ४३	९६	अ) विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधी रु. ५ ब) वैद्यकीय अर्ज शुल्क रु. ५ एकुण:— रु. १० असे एकुण रु. १० विद्यापीठात जमा करावे.
१३	विद्यापीठ विद्यार्थी सहायता निधी अ) विद्यापीठ विद्यार्थी सहायता निधी रु. ५ ब) विद्यापीठ कल्याण निधी रु. ५ क) विद्यापीठ विद्यार्थी संघ शुल्क रु. ५ ड) महाविद्यालयीन विद्यार्थी सहायता निधी रु. ६५ (अनुदानीत महाविद्यालयांसाठी)	८०	अ) विद्यापीठ विद्यार्थी सहायता निधी रु. ५ ब) विद्यापीठ कल्याण निधी रु. ५ क) विद्यापीठ विद्यार्थी संघ शुल्क रु. ५ एकुण :— रु. १५ असे एकुण रु. १५ विद्यापीठात जमा करावे.
१४	विद्यापीठ विद्यार्थी विमा निधी	—	
१५	युथ फेस्टेवल निधी	—	
१६	विद्यार्थी ओळखपत्र शुल्क	३२	

टिप :— जे शुल्क या अधिसूचनेमध्ये नमुद केले नाही ते शुल्क विद्यापीठाने व शासनाच्या शुल्क निश्चीती समितीने वेळोवेळी अधिसूचित केलेल्या परिपत्रकाप्रमाणे लागु राहतील.

(डॉ. शारद हिविसे)
कुलसचिव

परिशिष्ट—बः

सर्व विनाअनुदानित/कायमविनाअनुदानीत महाविद्यालयांनी भारत सरकार शालंत परीक्षोत्तर शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत आकारावयाचे शुल्क

शासनाच्या दिनांक १५ जानेवारी २०२० व १३ फेब्रुवारी २०२० च्या शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने रातु.म. नागपूर विद्यापीठाने सत्र २०२०—२१ पासून भारत सरकार शालंत परीक्षोत्तर शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत खालीलप्रमाणे शुल्काची पुरारचना केली होती या शुल्कात सत्र २०२३—२४ पासून वाढ करण्यात आली असून महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांकरीता खालीलप्रमाणे शुल्क आकारावे.

अ.क्र.	शासनाने ठरवून दिलेल्या शुल्काचे विवरण	शुल्क रक्कम	शेरा
१	२	३	४
१	प्रवेश फी	प्रपत्र — क प्रमाणे	
२	प्रयोगशाळा शुल्क	प्रपत्र — क प्रमाणे	
३	ग्रंथालय शुल्क	प्रपत्र — क प्रमाणे	
४	जिमखाना शुल्क	३८५	
५	विविध गुणदर्शन/उपक्रम शुल्क अ) विविध उपक्रम रु. १९३ ब) ई—सुविधा रु. ६४ क) आपत्ती व्यवस्थापन शुल्क रु. १३ ड) पर्यावरण शुल्क रु. १२८ इ) महाविद्यालयीन सायकल पार्किंग शुल्क रु. २६ ई) राष्ट्रीय सेवा योजना रु. १३ उ) प्रकल्प शुल्क रु. २५६८ (फक्त प्रोजेक्ट/डेझरटेशन लागु असलेल्या अभ्यासक्रमांसाठी)	४३७ + प्रकल्प शुल्क रु. २५६८ (फक्त प्रोजेक्ट/डेझरटेश न लागु असलेल्या अभ्यासक्रमांसाठी)	ई—सुविधा रु. ६४ आपत्ती व्यवस्थापन शुल्क रु. १३ पर्यावरण शुल्क रु. २६ राष्ट्रीय सेवा योजना रु. १३ एकुण :— रु. ११६ असे एकुण रु. ११६ विद्यापीठात जमा करावे.
	Biotechnology(ii)	१०७९	
६	कॉलेज मॅगजीन फी	१२८	
७	संगणक प्रशिक्षण फी	—	
८	नोंदणी शुल्क	१४१	रु. १४१ प्रमाणे विद्यापीठात जमा करावे
९	विद्यापीठ विकास निधी (अभ्यासक्रम निहाय) A) All U.G. courses in Humanities Faculty Like Bachelor of Arts, B.A.R.S, B.S.W. B.F.A., B.A. Honors, Bachelor of Fashion Business Management, Bachelor of Animation & Multimedia, Bachelor of Production (Film & TV), Bachelor of Acting (Film & TV), Bachelor of Business Communication All U.G. courses in Commerce & Management Faculty Like B.Com. (General), B.Com. Honors, B.B.A., B.Com (Computer Application), B.Sc. Finance, B.Sc. Economics. अ) विद्यापीठ वार्षिक शुल्क रु. १६१ ब) विनाअनुदानीत महाविद्यालय विकास निधी रु. ७७० क) विनाअनुदानीत महाविद्यालय परिपालन शुल्क रु. ४११	१३४२	अ) विद्यापीठ वार्षिक शुल्क रु. १६१ असे एकुण रु. १६१ विद्यापीठात जमा करावे.
	B) All P.G. courses in Humanities Faculty Like M.A., B.L.I.Sc., M.S.W. M.L.I.Sc., Master of Labour Studies, M.F.A., Master of Travel & Tourism, Buddhist Tourism and All Post Graduate Diploma Courses, M.A. Mass Communication, Master of Advertising Management, All P.G. courses in Commerce & Management Faculty Like M.Com		

	(General), M.Com (Professional), M.I.R.P.M. , and All Post Graduate Diploma Courses, B.P.E.S. अ) विद्यापीठ वार्षिक शुल्क रु.१६० ब) विनाअनुदानीत महाविद्यालय विकास निधि रु.७७० क) विनाअनुदानीत महाविद्यालय परिपालन शुल्क रु.५१४	१४४५	
	C) All U.G. courses in Science, Engineering & Tech Faculty B.C. A and B.Sc.(I.T.), B.Sc. Computer Science, B.Sc. Data Science, Bachelor of Home Science,B.F.D. (Bachelor of Fashion Design),BPD (Bachelor of Printing Design),BTS (Bachelor of Textile Science), B.K.P.D. (Bachelor of Khadi Production & Design), B.J.D. (Bachelor of Jewelry Design), Science,Engg.& Technology (Bachelor of Home Science)(4 years) i) BAEST (Bachelor of Applied Electronics & Software Technology) ii) BID (Bachelor of Interior Design) iii) BHMCT (Bachelor of Hotel Management & Catering Technology) iv) BCT (Bachelor of Cosmetic Technology) Inter Disc.Faculty: B.J. (Bachelor of journalism), अ) विद्यापीठ वार्षिक शुल्क रु.१६१ ब) विनाअनुदानीत महाविद्यालय विकास निधि रु.७७० क) विनाअनुदानीत महाविद्यालय परिपालन शुल्क रु.६४२	१५७३	
	D) Master of Computer Management (M.C.M.) P.G.D.C.C.A. All P.G. courses in Science, Engineering & Tech Faculty Like M.Sc. ,Molecular Biology & Genetic Engineering, Computer Sci. In Science Faculty, M.Sc(HomeScience),M.Sc(Tech) (Applied Geology) & P.G. Diploma Courses, P.G.D.C.S.A. M. Sc. Home Science (Master of Hospitality& Tourism Management) Master of Cosmetic Technology, M.F.D. (Master of FashionDesign),M.T.D.(Master of Textile Design) अ) विद्यापीठ वार्षिक शुल्क रु.१६१ ब) विनाअनुदानीत महाविद्यालय विकास निधि रु.७७० क) विनाअनुदानीत महाविद्यालय परिपालन शुल्क रु.७७०	१७०१	
	E) Master of Computer Application (M.C.A) अ) विनाअनुदानीत महाविद्यालय विकास निधि रु.७७०४ ब) विनाअनुदानीत महाविद्यालय परिपालन शुल्क रु. ७७०	८४७४	
१०	विद्यापीठ क्रीड़ा निधि	३२	रु. ३२ विद्यापीठात जमा करावे.
११	विद्यापीठ अश्वसेष निधि	३२	रु. २६ विद्यापीठात जमा करावे.
१२	विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधि अ) विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधि रु. ५ ब) वैद्यकीय अर्ज शुल्क रु. ५ क) वैद्यकीय तपासणी शुल्क रु. ३२ ड) शारिरिक क्षमता चाचणी रु. ३२	७४	अ) विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधि रु.५ ब) वैद्यकीय अर्ज शुल्क रु. ५ एकुण:- रु. १० असे एकुण रु. १० विद्यापीठात जमा करावे.
१३	विद्यापीठ विद्यार्थी सहायता निधि अ) विद्यापीठ विद्यार्थी सहायता निधि रु.५ ब) विद्यापीठ कल्याण निधि रु. ५ क) विद्यापीठ विद्यार्थी सघ शुल्क रु. ५ ड) महाविद्यालयीन विद्यार्थी सहायता निधि रु. १०७ (विनाअनुदानीत महाविद्यालयांसाठी)	१२२	अ) विद्यापीठ विद्यार्थी सहायता निधि रु. ५ ब) विद्यापीठ कल्याण निधि रु. ५ क) विद्यापीठ विद्यार्थी सघ शुल्करु. ५ एकुण :— रु. १५ असे एकुण रु. १५ विद्यापीठात जमा करावे.
१४	विद्यापीठ विद्यार्थी विमा निधि	४०	

१५	युथ फेस्टेवल निधी	—	
१६	विद्यार्थी ओळखपत्र शुल्क	२६	

टिप :—जे शुल्क या अधिसूचनेमध्ये नमुद केले नाही ते शुल्क विद्यापीठाने वेळोवेळी अधिसूचित केलेल्या परिपत्रकाप्रमाणे लागु राहतील.

(डॉ. रंजू हिवसे)
कुलसचिव

परिशिष्ठ—क

**सर्व विनाअनुदानित / कायमविनाअनुदानीत महाविद्यालयांनी भारत सरकार शाळांत परीक्षोत्तर
शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत आकारावयाचे शुल्क**

शासनाच्या दिनांक १५ जानेवारी २०२० व १३ फेब्रुवारी २०२० च्या शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने रातु.म. नागपूर विद्यापीठाने सत्र २०२०-२१ पासून भारत सरकार शाळांत परीक्षोत्तर शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत खालीलप्रमाणे शुल्काची पुनरचना केली होती. या शुल्कात सत्र २०२३-२४ पासून वाढ करण्यात आली असून महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांकरीता खालीलप्रमाणे शुल्क आकारावे.

Name of Courses	Total Tuition Fees (Only for non-aided & permanently non-aided colleges) (excluding aided colleges)	Admission Fee	Laboratory Fee wherever practical prescribed in syllabus	Library Fee
1	3	4	5	
All U.G. courses in Arts and Social Sciences Faculties Like Bachelor of Arts, B.A.R.S, B.S.W. B.F.A., B.A. Honors	7057	128	1764	385
Bachelor of Fashion Business Management,	17641	128	1764	385
Bachelor of Animation & Multimedia, Bachelor of Production (Film & TV), Bachelor of Acting (Film & TV), Bachelor of Business Communication	26461	128	1764	385
All P.G. courses in Arts and Social Sciences Faculties Like M.A., B.L.I.Sc. , M.S.W. M.L.I.Sc., Master of Labour Studies, M.F.A., Master of Travel & Tourism, Buddhist Tourism and All Post Graduate Diploma Courses	9924	257	1764	514
M.A. Mass Communication	20608	257	1764	514
Master of Advertising Management	26461	257	1764	514
All U.G. courses in Commerce Faculty Like B.Com. (General),	7057	128	2940 (Computer Lab fee)	385
B.B.A., B.Com. Honors B.Sc. Finance, B.Sc. Economics	9512	128	3969 (Computer Lab fee)	385
B.Com (Computer Application)	9512	128	11886 (Computer Lab fee)	385
All P.G. courses in Commerce Faculty Like M.Com (General), M.Com (Professional), M.I.R.P.M. , and All Post Graduate Diploma Courses	8820	257	8820 (Computer Lab fee)	514

Name of Courses	Total Tuition Fees (Only for non-aided & permanently non-aided colleges) (excluding aided colleges)	Admission Fee	Laboratory Fee wherever practical prescribed in syllabus	Library Fee
Master of Computer Management (M.C.M.) P.G.D.C.C.A.	11886	257	5940	514
All U.G. courses in Science and Home Science Faculties	9924	128	441 <small>Per Subject</small>	385
B.C. A and B.Sc.(I.T.), B.Sc. Computer Science, B.Sc. Data Science	8916	128	9908	385
All P.G. courses in Science and Home Science Faculties Like M.Sc. ,Molecular Biology & Genetic Engineering, Computer Sci. In Science Faculty, M.Sc(HomeScience),M.Sc(Tech) (Applied Geology) & P.G. Diploma Courses	19845	257	13231	514
P.G.D.C.S.A.	17641	257	8820	514
B.P.E.	7725	257	2204	385
B J. (Bachelor of journalism),	10290	128	1176	385
Bachelor of Home Science B.F.D. (Bachelor of Fashion Design), BPD (Bachelor of Printing Design), BTS (Bachelor of Textile Science)	8915	128	1779	385
B.K.P.D. (Bachelor of Khadi Production & Design),	22051	128	1779	385
B.J.D. (Bachelor of Jewelry Design),	22051	128	1779	385
Bachelor of Home Science Technology (4 years) i) BAEST (Bachelor of Applied Electronics & Software Technology) ii) BID (Bachelor of Interior Design iii) BHMCT (Bachelor of Hotel Management & Catering Technology iv) BCT (Bachelor of Cosmetic Technology)	8916	128	5940	385
M. Sc. Home Science (Master of Hospitality& Tourism Management) Master of Cosmetic Technology,	17833	257	11886	514

Name of Courses	Total Tuition Fees (Only for non-aided & permanently non-aided colleges) (excluding aided colleges)	Admission Fee	Laboratory Fee wherever practical prescribed in syllabus	Library Fee
M.F.D. (Master of FashionDesign)	44101	257	11886	514
M.T.D. (Master of TextileDesign)	44101	257	11886	514
Grantable B. Ed.	—	128	Including All Fees 3415	
Non-Grant B. Ed.	As per Shikshan Shulk Samiti	128	Including All Fees 6831	
Non-Grant M. Ed.	As per Shikshan Shulk Samiti	257	Including All Fees 6690	
Grantable LL.B. 3 years, 5 years & Honours	—	257	Including All Fees 6420	
Non-Grant B.A.LL.B. Honours	44101	257	Including All Fees 6420	

१) महिला अध्ययन व विकास केंद्र राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज, नागपूर विद्यापीठात सुरु असलेले पी.जी.
डिग्री इन वुमेन्स स्टडीज या अभ्यासक्रमाकरिता शिक्षण शुल्क रु. २७४७/- राहील.

(डॉ. गणेश हिवसे)
कुलसचिव

